

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

9. december 2002

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Udenrigsministeriets notat vedr. Kommissionens meddelelse om midtvejsforhandlingerne vedrørende fiskeriprotokollen mellem EU og Grønland.

NOTAT

Til: Folketingets Europaudvalg
CC: J.nr.: 400.M.7/Grønland
Fra: Udenrigsministeriet Bilag:
Emne: Dato: 9. december 2002
Kommissionens meddelelse om
midtvejsforhandlingerne
vedrørende fiskeriprotokollen
mellem EU og Grønland

1. Folketingets Europaudvalg fik den 4. december 2002 tilsendt Kommissionens meddelelse om midtvejsforhandlingerne mellem EU og Grønland.

Baggrunden for meddelelsen er, at fiskeriaftalen mellem Grønland og EU blev fornyet i år 2000 med virkning fra 1. januar 2001 for en 6-årig periode. Den årlige kompensation til Grønland blev fastsat til 42,82 mio. EURO (ca. 320 mio. kr.), hvilket udgør 6% af Landskassens indtægter. I tilslutning hertil kommer, at fiskeriaftalen sikrer Grønland toldfrihed for eksport af fisk og fiskerivarer, hvilket for erhvervet er ca. 200 mio. kr. værd på årsbasis. Den nye aftale indeholdt også, efter krav fra Kommissionen, en revisionsklausul, hvorefter der i foråret 2003 skal være gennemført en forhandling, som forbereder opdelingen af den finansielle kompensation fra EU til Grønland i:

- en ren fiskeribetaling og
- et beløb til at ”tilgodese Grønlands udviklingsbehov”.

Dette svarer til den måde, som EU yder finansiell kompensation på i aftalerne med en række udviklingslande specielt de afrikanske.

I den forløbne periode siden indgåelsen af fiskeriaftalen har man fra grønlandsk side fundet det hensigtsmæssigt, om der med EU kunne indgås en paraplyaftale, som aktuelt alene skulle omfatte eksisterende relationer (fiskeriforhold og OLT), dels give mulighed for fremtidige nye relationer (veterinære forhold, mineralforhold, forskning).

Kommissionens meddelelse, som er meget positiv over for Grønland, er en reaktion på ovennævnte forhold.

2. Meddelelsen gennemgår relationerne mellem Grønland og EU med udgangspunkt i fiskeriaftalen. Herudover gennemgås Grønlands økonomi, og der peges på en række af Grønlands velkendte strukturelle svagheder på det økonomiske område. Samtidig peges også på, at Grønland er en vigtig partner inden for "the Arctic Circle". I Kommissionens analyse af værdien af fiskeriaftalen angives, at fiskeriværdien af aftalen er ca. 28 mio. EURO, hvilket pr. år giver et EU-bidrag til Grønlands "udvikling" på ca. 15 mio. EURO.

Det faktuelle afsnit ender med en angivelse, hvorefter Kommissionen finder:

- at der er et klart behov for at tilpasse den aktuelle protokol for at sikre større transparens og konsistens med EU's politikker vedrørende budget og udvikling;
 - at der også er et strategisk behov for at styrke og udvide de fremtidige relationer mellem EU og Grønland på basis af en fælles interesse i at sikre bæredygtig udvikling i det arktiske område;
 - at det kortsigtede behov for at justere fiskeriprotokollen i lyset af Grønlands strukturelle problemer skal baseres på en langsigtet fælles politisk forpligtelse mellem EU, Danmark og Grønland.
3. Der foreslås derfor i papirets afsnit 2 et "New partnership on sustainable development between the EU and Greenland". Basis for dette partnership vil være, at:
 - fiskerirelationen fortsat er et emne af fælles interesse, men hvor den finansielle komponent bedre skal reflektere det reelle fiskeriniveau;
 - Grønlands vækst og beskæftigelse skal søges fremmet via en flerårig udviklingsplan, som er konsistent med fælles dansk-grønlandske politikker;
 - der søges sikret en effektiv Grønlandsk deltagelse i samt sikring af EU's interesser inden for rammerne af international arktisk samarbejde.

Papiret stiller spørgsmålet, om en ny aftale bør bestå i en "OLT plus" relation, dvs. bibevarelse af OLT-ordningen (ordningen for Oversøiske Lande og Territorier) garneret med delaftaler, som dækker andre relationer eller om der bør gennemføres en speciel "EU-Grønland partnerskabsaftale", som bygger på de eksisterende elementer og andre. Kommissionen finder selv, at den anden option måske vil være at foretrække.

Det foreslås videre, at Rådet, allerede nu over for Danmark og Grønland, men gældende for perioden efter den aktuelle protokolperiode, afgiver et ”**political commitment**”, hvorefter:

- det fremtidige forhold til Grønland efter 2007 baseres på globalt ”partnership for sustainable development” i lyset af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik hovedprioriteter efter udvidelsen af EU;
- traktaten konsekvent tilpasses på et passende tidspunkt;
- den finansielle overførsel til Grønland orienteres i retning af det nuværende omfang, idet der samtidig skal tages hensyn til finansielle bidrag fra andre.

Det angives ikke konkret, hvornår Rådet skal afgive dette political commitment, men det følger af sammenhængen, at dette bør ske inden den konkrete genforhandling af fiskeriaftalen, som vil ske i foråret 2003. Dette betyder, at Rådets beslutning skal tages inden 1.3.2003, som i genforhandlingsammenhæng er skæringsdag for parternes gensidige udveksling af forslag.

På kort sigt foreslår Kommissionen, at Grønland overvejer en betydelig tilpasning af fiskeriprotokollen (med virkning fra 2004 og for den resterende protokolperiode, som udløber 2006) gående på:

- at opretholde samme finansielle overførsel til Grønland, som man kender i dag i den nuværende protokolperiode;
- at dele overførslen op i en ren fiskeribetaling samt en betaling af udviklingskarakter til Grønlands fiskerisektor samt til Grønlands udvikling i øvrigt;
- at acceptere fiskerikvoter, som er realistiske i forhold til fiskerimuligheder

Den samlede overførsel skal således ikke ændres.

På længere sigt, dvs. efter 2006

- skal overvejes på hvilken måde, der kan bistås finansielt, idet dog overførslen til Grønland skal ”orientere” sig mod samme overførsel, som kendes i dag samtidig med
- at vejen banes for en fortsat mere bredspektret relation mellem Grønland og EU med en øget vægt på de udviklingsrelaterede aspekter.

4. Samlet set skønnes papirets kortsigtbetragtninger at harmonere fuldt ud med den grønlandske holdning til genforhandlingerne om fiskeriaftalen. For så vidt angår

papirets betragtninger på længere sigt, skønnes papiret at være et fornuftigt grundlag for en udvidelse af aftalerelationerne.

Udenrigsministeriet.

